

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 241/04-39

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. januára 2005 v senáte zloženom z predsedu Eduarda Báránya a zo sudcov Juraja Babjaka a Ľubomíra Dobríka prerokoval sťažnosť Ing. Ladislava Šumichrasta, Š., zastúpeného advokátom Mgr. M. K., N., ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Nitra v konaní sp. zn. 19 C 379/99, a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Ing. Ladislava Šumichrasta na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 19 C 379/99 **p o r u š e n é b o l o .**

2. Okresnému súdu Nitra **p r i k a z u j e** v konaní sp. zn. 19 C 379/99 konať bez zbytočných prietahov.

3. Ing. Ladislavovi Šumichrastovi p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 10 000 Sk (slovom desaťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Nitra povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Nitra j e p o v i n n ý nahradiť Ing. Ladislavovi Šumichrastovi trovy právneho zastúpenia vo výške 11 115 Sk (slovom jedenásťtisícstopätnásť slovenských korún) na bankový účet právneho zástupcu Mgr. M. K. do pätnástich dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Sťažnosti Ing. Ladislava Šumichrasta vo zvyšnej časti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. júna 2004 doručená sťažnosť Ing. Ladislava Šumichrasta, Š. (ďalej len „sťažovateľ“), doplnená podaním právneho zástupcu doručeným ústavnému súdu 20. októbra 2004, zastúpeného advokátom Mgr. M. K., N., ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Okresným súdom Nitra (ďalej len „okresný súd“) v konaní sp. zn. 19 C 379/99.

Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 241/04-13 z 18. augusta 2004 ustanovil sťažovateľovi za právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom advokáta Mgr. M. K. a uznesením č. k. III. ÚS 241/04-27 z 27. októbra 2004 prijal sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie.

Predsedička okresného súdu sa na základe výzvy ústavného súdu, ktorá jej bola doručená 6. decembra 2004, vyjadrila, že okresný súd netrvá na verejnom pojednávaní pred

ústavným súdom. Právny zástupca sťažovateľa vo vyjadrení doručenom ústavnému súdu 9. decembra 2004 oznámil, že netrvá na verejnom pojednávaní pred ústavným súdom.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd využil možnosť postupu podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a upustil od ústneho pojednávania, pretože vzhľadom na charakter posudzovanej veci, v ktorej je rozhodujúci prehľad spisu, nemožno od ústneho pojednávania očakávať ďalšie objasnenie veci.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že 26. februára 1999 doručil okresnému súdu návrh na určenie neplatnosti výpovede danej mu odporcom POLYGÓN - STAV, s. r. o., Nitra (ďalej len „odporca“) a určenie, že pracovný pomer trvá spolu s návrhom na náhradu mzdy, pričom konanie vo veci trvá viac ako päť rokov. Sťažovateľ uvádza, že v zmysle uznesenia Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 Co 293/02-157 z 18. marca 2003 je potrebné vykonať v predmetnom konaní ďalšie dôkazy a okresný súd nestanovil do 30. mája 2004 ani len termín pojednávania.

S prihliadnutím na vzniknuté prieťahy v konaní spôsobené okresným súdom sťažovateľ vo svojom návrhu výroku rozhodnutia (petite) žiada, aby ústavný súd vyslovil porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v konaní sp. zn. 19 C 379/99 a prikázal okresnému súdu konať v uvedenej veci bez zbytočných prieťahov. Zároveň sťažovateľ požaduje primerané finančné zadosťučinenie v sume 1 590 015 Sk a náhradu trov právneho zastúpenia.

Ústavný súd výzvou z 2. decembra 2004 požiadal predsedníčku okresného súdu, aby sa v zmysle ustanovenia § 29 ods. 6 zákona o ústavnom súde vyjadrila k sťažnosti sťažovateľa. Predsedníčka okresného súdu sa vo svojej odpovedi zo 17. decembra 2004 vyjadrila, že z obsahu spisového materiálu vyplýva, že okresný súd nebol v uvedenej veci nečinný, pretože bolo nariadených 12 pojednávaní, vykonané znalecké dokazovanie a na pojednávaní 2. mája 2002 bolo vo veci meritórne rozhodnuté. Po zrušení rozhodnutia

prvostupňového súdu odvolacím súdom boli okresným súdom vykonané ďalšie úkony, ktoré nariadil odvolací súd vo svojom rozhodnutí vykonať.

Predsedička okresného súdu vo vyjadrení ďalej požiadala, aby pri posúdení otázky, či v posudzovanom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bolo prihliadnuté na okolnosť, že túto vec prejednávali dvaja zákonní sudcovia, pričom práve tejto okolnosti možno pripísať určité narušenie plynulosti konania, pretože nová zákonná sudkyňa potrebovala primeraný čas na oboznámenie sa s prevzatou agendou.

II.

Ústavný súd na základe s'ťažnosti s'ťažovateľa, stanoviska predsedníčky okresného súdu a najmä podrobného preštudovania spisu okresného súdu sp. zn. 19 C 379/99 zistil nasledovný priebeh a stav konania:

S'ťažovateľ doručil okresnému súdu 20. februára 1999 návrh na určenie neplatnosti výpovede z pracovného pomeru proti odporcovi s prílohami. Okresný súd vydal 5. marca 1999 pokyn na doručenie prípisu s'ťažovateľovi, aby upresnil petit svojho návrhu, vyčíslil výšku mzdy, ktorú od odporcu požaduje, a zaslal výpis z obchodného registra odporcu. S'ťažovateľ doručil okresnému súdu požadované údaje 1. júna 1999.

Okresný súd prípisom zo 16. júna 1999 opakovane požiadal s'ťažovateľa o zaslanie výpisu z obchodného registra odporcu v lehote 5 dní. S'ťažovateľ doručil požadovaný výpis okresnému súdu 13. júla 1999. Okresný súd vydal 27. septembra 1999 pokyn na preradenie posudzovaného spisu do iného registra.

Okresný súd vydal 22. decembra 1999 pokyn na doručenie žaloby s'ťažovateľa odporcovi na vyjadrenie v lehote 15 dní. Vyjadrenie odporcu s prílohami bolo okresnému súdu doručené 21. januára 2000. Okresný súd vydal 31. januára 2000 pokyn na doručenie stanoviska odporcu s'ťažovateľovi, aby sa v lehote 5 dní vyjadril, či trvá na podanom návrhu. Okresný súd vydal 13. marca 2000 pokyn na opätovné doručenie prípisu

z 31. januára 2000 sťažovateľovi na novú adresu. Sťažovateľ doručil svoje stanovisko okresnému súdu 10. apríla 2000.

Okresný súd nariadil 11. apríla 2000 termín pojednávania na 14. jún 2000. Na pojednávaní 14. júna 2000 boli vypočutí účastníci konania a pojednávanie bolo odročené na 11. september 2000. Odporca doručil okresnému súdu požadované písomnosti s prílohami 26. júla 2000.

Na pojednávanie 11. septembra 2000 sa nedostavili účastníci konania, preto bolo uznesením odročené na 16. október 2000. Sťažovateľ doručil okresnému súdu 14. septembra 2000 ospravedlnenie svojej neúčasti na pojednávaní 11. septembra 2000 zo zdravotných dôvodov. Na pojednávaní 16. októbra 2000 bola zistená neprítomnosť predvolaného svedka, preto bolo uznesením odročené na 22. november 2000.

Na pojednávaní 22. novembra 2000 vypovedal predvolaný svedok a pojednávanie bolo uznesením odročené na 11. december 2000. Pojednávanie 11. decembra 2000 bolo pre práceneschopnosť zákonnej sudkyne uznesením odročené na 31. január 2001. Pojednávanie 31. januára 2001 bolo uznesením odročené z dôvodu ospravedlnenej neprítomnosti členky senátu na 14. február 2001. Na pojednávaní 14. februára 2001 vypovedal sťažovateľ a pojednávanie bolo uznesením odročené na 23. apríl 2001. Na pojednávaní 23. apríla 2001 vypovedala predvolaná svedkyňa a uznesením bolo odročené na neurčito s tým, že v predmetnom konaní bude ustanovený súdny znalec z odboru grafológie.

Okresný súd uznesením č. k. 19 C 379/99-80 z 31. mája 2001 poveril ustanoveného súdneho znalca, aby v lehote 30 dní vypracoval znalecký posudok. V spise je na č. l. 82 vložený záznam o uhradení súdneho poplatku sťažovateľom 20. júna 2001. Okresný súd vydal 11. septembra 2001 pokyn na doručenie uznesenia č. k. 19 C 379/99-80 z 31. mája 2001 poverenému súdnemu znalcovi. Okresný súd vydal 29. októbra 2001 pokyn na pripojenie doručky k č. l. 84 spisu a 6. novembra 2001 pokyn na doručenie výzvy súdnemu znalcovi na prevzatie posudzovaného spisu k vypracovaniu znaleckého posudku. Súdny znalec doručil okresnému súdu znalecký posudok 27. decembra 2001.

Okresný súd nariadil 18. januára 2002 termín pojednávania na 6. marec 2002 a vydal pokyn na doručenie znaleckého posudku sťažovateľovi a odporcovi, aby sa k nemu v lehote 5 dní vyjadrili. Odporca doručil okresnému súdu vyjadrenie k znaleckému posudku 30. januára 2002 a sťažovateľ 4. februára 2002. Na pojednávaní 6. marca 2002 vypovedal sťažovateľ a uznesením bolo odročené na 29. apríl 2002. Pojednávanie 29. apríla 2002 bolo uznesením odročené na 22. máj 2002 z dôvodu neospravedlnenej neprítomnosti odporcu s tým, že odporca bude na pojednávanie predvolaný pod hrozbou pokuty.

Na pojednávaní 22. mája 2002 okresný súd uznesením pripustil zmenu petitu návrhu sťažovateľa a rozsudkom č. k. 19 C 379/99-139 návrh sťažovateľa zamietol. Sťažovateľ doručil okresnému súdu 27. júla 2002 odvolanie proti predmetnému rozsudku a okresný súd vydal 5. augusta 2002 pokyn na doručenie uvedeného odvolania odporcovi na vyjadrenie v lehote 5 dní. Vyjadrenie odporcu bolo okresnému súdu doručené 19. augusta 2002.

Okresný súd vydal 23. augusta 2002 pokyn na predloženie posudzovaného spisu krajskému súdu. Krajský súd nariadil 26. februára 2003 termín pojednávania na 18. marec 2003. Na pojednávaní 18. marca 2003 vypovedal sťažovateľ a právny zástupca odporcu a krajský súd uznesením č. k. 6 Co 293/02-157 rozsudok prvostupňového súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Predmetné uznesenie bolo okresnému súdu doručené 3. júla 2003.

Okresný súd vydal 7. júla 2003 pokyn na doručenie uvedeného uznesenia krajského súdu sťažovateľovi a odporcovi a 19. augusta 2003 vyzval sťažovateľa na predloženie rovnopisu svojho návrhu a upresnenie petitu „*v zmysle uznesenia krajského súdu*“. Sťažovateľ doručil okresnému súdu požadované písomnosti a vyjadrenie 11. septembra 2003.

Okresný súd vydal 6. októbra 2003 pokyn na doručenie vyjadrenia sťažovateľa odporcovi, aby sa k nemu v lehote 10 dní vyjadril, a vloženie výpisu z obchodného registra odporcu do posudzovaného spisu. Podľa úradného záznamu okresného súdu z 12. novembra 2003 nahliadol do spisu právny zástupca odporcu a bola vyhotovená kópia návrhu na

začatie konania. Právny zástupca odporcu doručil okresnému súdu 14. novembra 2003 žiadosť o predĺženie lehoty na vyjadrenie.

Okresný súd uznesením č. k. 19 C 379/99-170 z 23. januára 2004 rozhodol o priznaní znalečného poverenému súdnemu znalcovi. Okresný súd nariadil 4. júna 2004 termín pojednávania na 16. september 2004 a 28. júla 2004 vydal pokyn na zrušenie uvedeného termínu a nariadenie termínu pojednávania na 28. október 2004. Na pojednávaní 28. októbra 2004 okresný súd uznesením pripustil zmenu petitu návrhu sťažovateľa a boli vypočutí sťažovateľ a právny zástupca odporcu. Okresný súd odročil pojednávanie na 11. január 2005.

Podľa úradného záznamu okresného súdu z 21. decembra 2004 právny zástupca odporcu nahliadol do posudzovaného spisu. Uvedeným záznamom spis končí (č. 1. 182 spisu).

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Účelom práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Len prerokovaním vecí na súde sa právna neistota osoby neodstráni a nemôže odstrániť. Až právoplatným rozhodnutím, bez ohľadu na to, či vyznie v prospech alebo neprospech

účastníka, sa vytvára právna istota. Preto na naplnenie ústavného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby všeobecný súd iba o veci konal a nerozhodol ju s účinkami právoplatnosti a prípadne vykonateľnosti svojho meritórneho rozhodnutia.

Základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov sa naplní, ako to konštantne ústavný súd vo svojich rozhodnutiach uvádza, až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty ohľadom svojich práv (napr. rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 26/95, I. ÚS 10/98, I. ÚS 89/99 a ďalšie).

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 74/97, I. ÚS 70/98, II. ÚS 813/00) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníkov súdneho konania a postup samotného súdu.

Pokiaľ ide o kritérium „právna a faktická zložitost' veci“, ústavný súd konštatuje, že po právnej stránke predmet posudzovanej veci – návrh na vyslovenie neplatnosti výpovede z pracovného pomeru – patrí do štandardnej rozhodovacej agendy všeobecného súdnictva s rozsiahlou judikatúrou v tejto oblasti. Predsedníčka okresného súdu navyše vo svojom stanovisku neuviedla ako dôvod, prečo okresný súd dosiaľ vo veci nerozhodol právnu ani skutkovú zložitost' prerokovávanej veci.

Skutkovú stránku predmetnej veci ústavný súd hodnotí ako štandardnú napriek protikladným stanoviskám účastníkov konania, pretože ide o bežnú okolnost' pri riešení pracovnoprávných sporov.

Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Sťažovateľ svojím správaním neprispel k priet'ahom v konaní, pretože na výzvy okresného súdu odpovedal v súdom určených lehotách a zúčastnil sa na všetkých pojednávaniach, okrem pojednávania

stanoveného na 11. september 2000, keď dodatočne ospravedlnil svoju neúčast' zo zdravotných dôvodov.

Odporca svojou neprítomnosťou na pojednávaniach 14. februára 2001, 23. apríla 2001, 6. marca 2002 a 29. apríla 2002 prispel k predĺženiu predmetného konania, pričom okresný súd túto situáciu riešil tak, že viackrát pojednával v neprítomnosti odporcu a 29. apríla 2002 bol odporca predvolaný na nasledovné pojednávanie pod hrozbou poriadkovej pokuty. Ústavný súd preto nepripisuje uvedené predĺženie konania na ťarchu okresného súdu.

Tretím hodnotiacim kritériom, ktorým ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, bol postup samotného okresného súdu. Pri skúmaní skutočnosti, či v dôsledku postupu okresného súdu došlo k porušeniu uvedeného práva, ústavný súd zistil, že tomu tak je, a to bez existencie zákonnej prekážky (napr. rozhodnutie sp. zn. II. ÚS 3/00).

Ústavný súd z prehľadu úkonov vykonaných okresným súdom v tejto veci zistil, že okresný súd nevykonal relevantné úkony týkajúce sa posudzovanej veci od 14. novembra 2003 do 28. júla 2004, čím vznikli zbytočné prieťahy v dĺžke 8 mesiacov. Z prehľadu posudzovaného spisu vyplýva, že okresný súd rozhodol uznesením č. k. 19 C 379/99-170 z 23. januára 2004 o odmene pre povereného súdneho znalca.

Ústavný súd z prehľadu predmetného spisu ďalej zistil, že okresný súd nariadil 4. júna 2004 termín pojednávania na 16. september 2004, ktorý bol 28. júla 2004 zrušený „... z dôvodu čerpania dovolenky...“ na strane okresného súdu, a nový termín pojednávania bol stanovený na 28. október 2004. Tieto úkony ústavný súd nepovažoval za primerané dĺžke a predmetu konania, pretože pracovnoprávny spor, ktorý trvá takmer 6 rokov, si vyžaduje obzvlášť plynulý postup súdu a okresný súd v období od 14. novembra 2003 nevykonal v predmetnej veci úkony v merite veci, naopak, zmenil termín pojednávania z dôvodov na jeho strane, čo nemožno považovať za plynulé a efektívne konanie zvlášť s prihliadnutím na dĺžku posudzovaného konania.

Predsedníčka okresného súdu vo vyjadrení zo 17. decembra 2004 uviedla prehľad úkonov v posudzovanej veci a súčasne sa vyjadrila, že v súvislosti so zmenou zákonného sudcu došlo k určitému narušeniu plynulosti konania, pretože nová zákonná sudkyňa potrebovala určité časové obdobie na oboznámenie sa s rozsiahlou pridelenou súdnou agendou. Predsedníčka okresného súdu vyslovila názor, že samotný sťažovateľ sa podieľal na predĺžení konania tým, že podal nekvalifikovaný návrh na začatie konania.

Ústavný súd už v priebehu predchádzajúcej rozhodovacej činnosti ustálil, že nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť súdne konanie, nezbavuje štát zodpovednosti za prieťahy v súdnom konaní (napr. rozhodnutie sp. zn. II. ÚS 40/97).

Podľa právneho názoru ústavného súdu vyjadreného v rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 14/00 *„Otázky množstva vecí, personálne a organizačné problémy súdu nie sú v zásade ústavne významné pre posúdenie toho, či došlo k zbytočným prieťahom v konaní“*.

Ústavný súd s prihliadnutím aj na ustanovenie § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku postup okresného súdu v predmetnej veci vyhodnotil ako konanie, v ktorom došlo k zbytočným prieťahom spočívajúcim v nečinnosti okresného súdu v celkovej dĺžke 8 mesiacov a aj ďalší postup okresného súdu bol v určitých obdobiach nedostatočne plynulý. Celková dĺžka konania (6 rokov) je zvlášť v pracovnom spore neakceptovateľná.

Ústavný súd v tejto súvislosti ďalej uvádza, že sťažovateľ vo svojej sťažnosti nenamietal zbytočné prieťahy v období, keď sa posudzovaný spis nachádzal na krajskom súde v dôsledku odvolania sťažovateľa (t. j. od 23. augusta 2002 do 3. júla 2003, keď bol spis vrátený okresnému súdu), pričom ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania podľa ustanovenia § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Z uvedeného dôvodu nebolo toto obdobie ústavným súdom preskúmané z hľadiska okolností, ktoré mohli prispieť k zbytočným prieťahom v konaní.

Základné právo zaručené podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa realizuje takým konaním všeobecných súdov, ktoré plynule smeruje k odstráneniu právnej neistoty osoby, ktorá sa obrátila na súd v konkrétnej veci (napr. rozhodnutie sp. zn. II. ÚS 40/97).

Na základe týchto dôvodov ústavný súd dospel k názoru, že bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, tak ako mu ho zaručuje čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv a slobôd vzniklo nečinnosťou, môže ústavný súd prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

IV.

Pretože ústavný súd rozhodol o porušení práva sťažovateľa, zaoberal sa aj jeho žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha“.

V konkrétnych okolnostiach danej veci vidí ústavný súd nemajetkovú ujmu sťažovateľa najmä v okolnosti, keď po uplynutí obdobia takmer 6 rokov od podania jeho žaloby okresnému súdu nebolo v predmetnej veci rozhodnuté, pričom uvedená situácia vyvoláva u sťažovateľa oprávnene pocit trvalej neistoty týkajúci sa neplatnosti výpovede, ktorá má pre neho značný význam. Ústavný súd preto považoval za primerané finančné zadosťučinenie sumu 10 000 Sk.

Pri stanovení výšky primeraného finančného zadost'učinenia vychádzal ústavný súd zo záujmu ochrany ústavnosti a zo zásad spravodlivosti, o ktoré sa opiera Európsky súd pre ľudské práva, keď priznáva spravodlivé zadost'učinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu, preto ústavný súd žiadosti s'ťažovateľa o primerané finančné zadost'učinenie vo zvyšnej časti nevyhoviel a priznanú sumu považoval za primeranú aj s prihliadnutím na dĺžku zbytočných priet'ahov v posudzovanom konaní, ako aj celkovú dĺžku predmetného konania.

V súlade s ustanovením § 36 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom uhrádza účastník zo svojho. Na základe ustanovenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktorý v odôvodnených prípadoch umožňuje ústavnému súdu podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy, ústavný súd priznal s'ťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia, pretože ústavný súd rozhodol, že základné právo s'ťažovateľa bolo porušené, a teda mal vo veci úspech.

Pri výške náhrady trov právneho zastúpenia ústavný súd vychádzal z ustanovenia § 13 ods. 8 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 163/2002 Z. z.“), ktoré upravuje výšku odmeny za zastupovanie pred ústavným súdom, ak predmet sporu nie je oceníteľný peniazmi, odmena za jeden úkon je jedna tretina výpočtového základu. Predmetom konania pred ústavným súdom je ochrana základných práv a slobôd, ktorá nie je oceníteľná peniazmi.

Podľa § 1 ods. 3 vyhlášky č. 163/2002 Z. z. výpočtovým základom na účely tejto vyhlášky je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka.

Podľa ustanovenia § 22 ods. 3 vyhlášky č. 163/2002 Z. z. ak je advokát platiteľom dane z pridanej hodnoty, priznáva sa mu pri určení náhrady trov konania odmena zvýšená

o daň z pridanej hodnoty. Právny zástupca sťažovateľa predložil ústavnému súdu 20. októbra 2004 fotokópiu osvedčenia o registrácii pre daň z pridanej hodnoty.

Vzhľadom na skutočnosť, že dva úkony právnej služby boli zrealizované v roku 2004, ústavný súd vychádzal pri týchto úkonoch z oznámenia Štatistického úradu Slovenskej republiky, podľa ktorého za prvý polrok 2003 bola priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky 13 602 Sk, preto ústavný súd priznal náhradu trov za dva úkony právnej pomoci, každý v hodnote 4 534 Sk. Ústavný súd rozhodol aj o priznaní náhrady výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu podľa § 19 ods. 3 vyhlášky č. 163/2002 Z. z., t. j. 136 Sk. Daň z pridanej hodnoty (sadzba 19 %) zo sumy 9 340 Sk (celková suma odmeny) je vyčíslená čiastkou 1 774,60 Sk.

Podľa takto určených kritérií je správny výpočet trov v sume 11 115 Sk, ktorú ústavný súd zaviazal uhradiť právnomu zástupcovi sťažovateľa okresný súd.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. januára 2005